

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning

Åbent samråd i Folketingets Uddannelsesudvalg

Titel

Spørgsmål AF:

Der er i dag stort set mangel på alle personalegrupper inden for sundheds- og plejeområdet, og set i lyset af den demografiske udvikling er problemet forstærket, hvis der ikke straks sættes ind med en målrettet indsats. Vil ministrene redegøre for, hvilke initiativer regeringen vil iværksætte for at ændre denne udvikling inden for alle personalegrupper inden for sundheds- og plejeområdet - både på kort og på lang sigt, herunder de økonomiske konsekvenser?

Spørgsmålet er stillet til undervisningsministeren, videnskabsministeren og indenrigs- og sundhedsministeren.

Spørgsmål AG:

Hvad vil regeringen gøre for at øge optaget på sundhedsuddannelserne og ikke mindst for at mindske frafaldet på sundhedsuddannelserne?

Spørgsmålet er stillet til undervisningsministeren og videnskabsministeren.

Målgruppe	Folketingets Uddannelsesudvalg
Arrangør	Folketingets Uddannelsesudvalg
Taletid	Ikke fastsat
Tid og sted	Onsdag den 23. maj 2007 kl. 14-15:00 i Folketinget værelse 2-080

Disposition

1. Indledning
2. Spørgsmål AF
3. De grundlæggende social- og sundhedsuddannelser
4. Udvikling i forhold til sygeplejerskeuddannelsen
5. Spørgsmål AG
6. Øget optag til sundhedsuddannelserne
7. Mindsket frafald på sundhedsuddannelserne

1. Indledning

- Indenrigs- og sundhedsministeren, videnskabsministeren og jeg er blevet enige om at opdele besvarelsen af spørgsmålene i forhold til vores respektive ansvarsområder. Jeg vil derfor først besvare de dele af spørgsmål AF og AG, som vedrører mit ansvarsområde. Derefter vil videnskabsministeren besvare de dele af spørgsmål AF og AG, som vedrører hans område, og endelig besvarer indenrigs- og sundhedsministeren de dele af spørgsmål AF, som vedrører hans område samt de øvrige spørgsmål stillet til ham.

2. Spørgsmål AF

”Der er i dag stort set mangel på alle personalegrupper inden for sundheds- og plejeområdet, og set i lyset af den demografiske udvikling er problemet forstærket, hvis der ikke straks sættes ind med en målrettet indsats. Vil ministrene redegøre for, hvilke initiativer regeringen vil iværksætte for at ændre denne udvikling inden for alle personalegrupper inden for sundheds- og plejeområdet - både på kort og på lang sigt, herunder de økonomiske konsekvenser?”

SVAR

- Undervisningsministeriet overvejer løbende, hvordan vi uddannelsesmæssigt kan bidrage til at sikre, at de opgaver, der findes i sundhedssektoren, løses bedst muligt. Dette gælder både for efteruddannelse i AMU-regi, de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser og for sundhedsprofessionsuddannelserne.

3. De grundlæggende social- og sundhedsuddannelser

- Der stilles ikke formelle uddannelseskrav til hjemmehjælperne i den kommunale hjemmepleje. Kommunerne beskæftiger både faglært og ikke-faglært personale.
- Mangel på personale i hjemmeplejen skal derfor ses i lyset af kommunernes personalepolitik og planer for at sikre et højt fagligt niveau i fx ældreplejen. Uddannelse af social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter er derfor blot et af redskaberne til at afhjælpe mangel på arbejdskraft i kommunernes ældrepleje.
- For disse grupper kan en udnyttelse af uddannelsesmulighederne i arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) bidrage til at sikre kvaliteten i deres arbejde og fastholde de pågældende i jobbet. De AMU-uddannelser, som er målrettet disse faggruppers jobområder, er friholdt fra deltagerbetaling.
- Kommunalbestyrelser og regionsråd har pligt til at stille praktikpladser til rådighed for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser i et antal svarende til behovet for færdiguddannede i regionen og tilhørende kommuner. Undervisningsministeren fastsætter og fordeler herefter et årligt antal uddannelsespladser til uddannelserne i overensstemmelse med behovet for færdiguddannede. Antallet af praktikpladser svarer til antallet af uddannelsespladser.
- Antallet af uddannelsespladser på de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser indgår som en central problemstilling i de igangværende Trepartsdrøftelsen om kvaliteten i den offentlige sektor.
- For at motivere voksne, erfarne, ufaglærte hjemmehjælpere til at tage en social- og sundhedshjælperuddannelse indfører regeringen fra den 1. juli 2007 en mulighed for at gennemføre en social- og sundhedshjælperuddannelse med maksimal merit og uden praktik. Det sker under reglerne om grundlæggende voksenuddannelse (GVU). Med max. 24 ugers skoleundervisning fordelt på helt op til 6 år kan hjemmehjælperne opnå fuld kompetence som uddannede social – og sundhedshjælpere. Den grundlæggende voksenuddannelse gennemføres med VEU-godtgørelse i stedet for elevløn. VEU- godtgørelsen svarer til højeste dagpengesats. Den ordinære elevløn er for elever på 18 år og derover ca. 8.900 kr. om måneden.

4. Udvikling i forhold til sygeplejerskeuddannelsen

- Via merit og realkompetencevurdering skal flere social- og sundhedsassistenter motiveres til at videreudanne sig til sygeplejerske.
- Jeg vil nu nedsætte en arbejdsgruppe med det formål at vurdere mulighederne for at etablere en meritsygeplejerskeuddannelse udbudt som åben uddannelse. Arbejdsgruppen skal komme med forslag til, hvordan en sådan uddannelsen konkret kan tilrettelægges.
- En meritsygeplejerskeuddannelse udbudt som åben uddannelsen vil på linie med initiativer til øget optag på sygeplejerskeuddannelsen, til mindsket frafald og opgaveglidning mellem personalegrupperne kunne være med til at imødekomme behovet for uddannede sygeplejersker i sundhedssektoren.

5. Spørgsmål AG

”Hvad vil regeringen gøre for at øge optaget på sundhedsuddannelserne og ikke mindst for at mindske frafaldet på sundhedsuddannelserne?”

SVAR

6. Øget optag til sundhedsuddannelserne

- Regeringen arbejder for et øget optag til sygeplejerskeuddannelsen.
- Selvom den demografiske udvikling betyder, at ungdomsårgangene bliver mindre, viser udviklingen i ansøgerantallet til sygeplejerskeuddannelsen, at interessen for uddannelsen er stigende. Fra 2000 til 2006 er ansøgetallet med sygeplejerskeuddannelsen som første prioritet steget med 18 procent.
- Danske Regioner har tilkendegivet overfor Undervisningsministeriet, at de kan finde de ekstra kliniske praktikpladser for at øge optaget både på sygeplejerske- og radiografuddannelserne. For sygeplejerskerne vil der kunne optages ca. 270 og for radiograferne 50 flere fra sommeren 2007. For at realisere de ekstra praktikpladser, kan det være nødvendigt, at de studerende skal rejse lidt længere end i dag, når de er i praktik.
- Et øget optag betyder merudgifter til studiepladserne på uddannelsesinstitutionerne. Med globaliseringsaftalen er der afsat en økonomisk ramme til at finan-

siere en øget uddannelsesaktivitet på de videregående uddannelser herunder til SU til de studerende.

- For radiograf-, bioanalytiker- og jordemoderuddannelsen er optaget allerede øget i perioden 2000-2006.
- Med hensyn til social- og sundhedshjælperuddannelsen kan kommunalbestyrelserne fra den 1. januar 2007 selv optage op til 50 % af det dimensionerede antal elever på social- og sundhedshjælperuddannelsen. Skolerne skal optage det resterende antal. Det vil føre til en bedre udnyttelse af uddannelseskapaaciteten.
- Alle uddannelsespladser til social- og sundhedshjælperuddannelsen og social- og sundhedsassistentuddannelsen i 2007 skal besættes. Det er målet. Og ingen sosu-skoler må stille unødvendige krav til ansøgerne.
- En højere dimensionering af uddannelserne er ikke i sig selv nok til at løse uddannelsesproblemet. Sosu-skolerne oplever i disse år også rekrutteringsproblemer. Sammen med kommunerne må skolerne derfor gøre en særlig indsats for at rekruttere såvel unge som voksne elever til at opfylde behovet for uddannet arbejdskraft.

7. Mindsket frafald på sundhedsuddannelserne

- En anden måde at dække behovet for sundhedsfagligt personale på er ved at reducere frafaldet fra uddannelserne. Vi har i 2006 opstillet nogle centrale punkter for revision af sygeplejerskeuddannelsen for at nedbringe frafaldet på uddannelsen.
- Alle involverede i udvalgsarbejdet – herunder Danske Regioner, Kommunernes Landsforening og Dansk Sygeplejeråd – er enige om disse punkter. Derfor udarbejder Undervisningsministeriet nu en ny bekendtgørelse for uddannelsen, og samtidig er der taget initiativ til at implementere udvalgets anbefalinger bl.a. i en fælles studieordning for hele uddannelsen. Bekendtgørelsen forventes at gælde for studerende, der optages på sygeplejerskeuddannelsen fra 2008.
- Som opfølgning på anbefalingerne tilrettelægges alle fagområder fremover således, at de både indgår i teoretisk og kliniske undervisning med henblik på at sikre en bedre sammenhæng mellem teori og praktik. Derudover skal et klinisk undervisningsforløb placeres inden for studiets 1. år.
- Hertil kommer, at sygeplejerskolerne med strukturreformen er overgået til selveje og forventes at skulle indgå i de kommende professionshøjskoler. Herved bliver

der bedre mulighed for en mere aktiv indsats for at øge gennemførelsen på uddannelsen. Mål for reduktion af frafald skal i henhold til opfølgning på velfærdsaftalen inddrages i professionshøjskolernes udviklingskontrakter.

- De grundlæggende social- og sundhedsuddannelser er i de senere år blevet gjort mere attraktive for de praktisk orienterede. De kan påbegynde deres uddannelse med praktikophold i stedet for skole. Kravene til de almene fag er lempede, og engelsk er gjort valgfrit.
- Forslaget til ny fælles rammelov for landbrugsuddannelserne, erhvervsuddannelserne og de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser indeholder en række initiativer, som alle har til hensigt at reducere frafaldet fra de erhvervsrettede ungdomsuddannelser. Det drejer sig blandt andet om indførelse af mentor- og kontaktlærerordninger og efteruddannelse af lærere.